

معرفی و بهره برداری از پتانسیل های گردشگری و توریسم تفریحی استان

شیرین اسکندری

کارشناسی ارشد مدیریت اجرایی

عضو باشگاه فعالان اقتصادی اتاق بازرگانی کرمانشاه

مقدمه

از دیر باز استان کرمانشاه مقصد گردشگران داخلی و خارجی بسیاری بوده است. وجود نهاد های محلی و سابقه تاریخی تولید و اشتغال و یا برخورداری از شرایط محیطی برای رشد و نمو یک فعالیت می تواند خبر از وجود مزیت نسبی بدهد. با این توضیح صنعت توریسم و صنایع دستی در استان کرمانشاه به چند علت دارای مزیت نسبی است.

وجود جاذبه های گردشگری اصیل و ارزشمند تاریخی، طبیعی، انسانی و محیطی کافی و در عین حال منحصر به فرد، استان را همواره به عنوان یک استان مملو از ظرفیت در جذب گردشگران داخلی و خارجی معرفی نموده است. وجود اسناد منتشر شده ای مثل کتاب های تاریخی، سفرنامه ها، گزارش ها و مقالات علمی در این خصوص مبین این ادعاست.

بیان پژوهش

در سال های اخیر روند روبه رشد مناسبی از تمایل گردشگران داخلی نوروژی و تابستانی در سفر به استان کرمانشاه قابل مشاهده است. این به معنی رشد بیش از متوسط تقاضا برای گردش در استان کرمانشاه نسبت به سایر استان ها و در نتیجه وجود یک مزیت است.

تمایل برای سرمایه گذاری در بخش های متفاوت گردشگری استان از جمله مجتمع های خدمات بین راهی و هتل در استان کرمانشاه در حال گسترش است.

شهرت محصولاتی چون روغن کرمانشاهی، لباس کردی، کت قصری، دام کرمانشاه، نان برنجی و نیز مکانهایی چون طاق بستان، بیستون، غار قوری قلعه و یا بازارچه هایی چون جوانرود و قصر شیرین چه در گذشته تاریخی و چه در حال حاضر کرمانشاه را به عنوان یک ظرفیت و یک مزیت در گردشگری کشور معرفی می کند.

استان کرمانشاه اصلی ترین مسیر عبور زائرین عتبات عالیات بوده است. هم زائرینی که از ایران به کربلا و نجف سفر می کردند و هم زائرینی که از عراق برای زیارت مشهد مقدس و قم قصد سفر داشتند.

در وضعیت موجود هیچ آمار مشخصی از تقاضای گردشگری برای استان و کشور به صورت رسمی وجود ندارد.

با توجه به افزایش تمایل برای سفر در طول تعطیلات نوروز، در دوره ۲۵ اسفند تا ۱۵ فروردین چندین برابر وضعیت عادی مسافر وارد استان خواهد شد. به همین علت فشار مسافر در این دوره زمانی روی کلیه اقامت گاه ها بسیار بالاتر بوده و لذا در این دوره شهرداری و سازمان میراث فرهنگی و گردشگری مجبور می شوند تا از امکاناتی چون کمپینگ چادر و اقامت گاه های موقت برای اسکان مسافران استفاده نمایند که در اکثر مواقع پاسخگوی نیازهای مسافران از لحاظ رفاهی و بهداشتی نخواهد بود.

معرفی استان و جاذبه های گردشگری آن برای جذب گردشگر از مهم ترین ابزارها به شمار می آید. یک گردشگر در زمان اخذ این تصمیم بر اساس اطلاعات موجود از تعداد و نوع جاذبه ها، اماکن اقامتی و ... اقدام به انتخاب مقصد سفر خواهد کرد. بر این اساس در صورتی که معرفی جاذبه ها و امکانات گردشگری استان به صورت صحیح و کاملی و البته در سطح وسیعی صورت گیرد، می تواند زمینه جذب مناسب گردشگران را بوجود آورد.

روش های اطلاع رسانی بسیار متنوع است:

۱) تهیه برنامه های تلویزیونی و پخش آن در شبکه هایی که مردم به تماشای آنها نشسته و تصمیم برای سفر می نمایند.

۲) چاپ و تکثیر بروشور و سایر ابزارهای چاپی، از اولین ابزارهای اطلاع رسانی هستند. ولی هر ابزار اطلاع رسانی بردی دارد.

۳) برگزاری نمایشگاه های گردشگری و حضور در آنها در صورتی که فیلم، بروشور و پوسته های زیبا و جذاب قبلاً توزیع شده باشند، می تواند بسیار مؤثر باشد. البته زمانی این تأثیر قابل مشاهده خواهد بود که قبلاً با کلیه آژانس ها و دفاتر خدمات مسافرتی مبادی تولید سفر نسبت به تعریف برنامه های سفر و فروش تورهای مبتنی بر این برنامه ها هماهنگی لازم شده باشد.

۴) امروزه تبلیغات در شبکه های اجتماعی قابل ملاحظه است و همچنین نتایج قابل تاملی بجای می گذارد.

گردشگرانی که از طریق اتومبیل شخصی و چه بصورت تور سفر می کنند بیشتر از طریق بروشور، مقالات چاپ شده در مجلات و روزنامه ها، پوستر و برنامه های تلویزیونی و یا حتی شبکه های اجتماعی و اینترنت تحریک به تصمیم برای سفر می شوند.

به نظر می رسد که برنامه های معرفی استان کرمانشاه در شبکه های متفاوت تلویزیونی به اندازه کافی نباشد. لازم است از طریق تولید فیلم و تیزرهای مناسب و پخش آنها طی یک برنامه مشخص در کلیه شبکه های پربیننده در مناطق داخل و خارج کشور که قابلیت گردشگری بالایی دارند صورت گیرد.

در خصوص وسایل دسترسی استان در سه نوع وسیله اتومبیل سواری، اتوبوس و هواپیما با توجه به شرایط مناسب راه های دسترسی به استان وضعیت را به صورت یک امتیاز عالی نمی توان دید، چون تعداد

پروازهایی که به کرمانشاه ختم می شوند و یا مبدا کرمانشاه است در مقایسه با سایر استاها بسیار محدود است و می توان گفت که بیشتر پروازها به تهران ختم می شود که باید راه چاره ای برای آن پیدا کنیم . نداشتن خط آهن یکی دیگر از معضلات در راستای راه های دسترسی به استان می باشد و این موضوع که وجود راه آهن می تواند استفاده از جاذبه های گردشگری استان را امکان پذیر نموده و سفرهای امن به این استان را به نحو مؤثری افزایش دهد.

هرچند استان کرمانشاه به صورت تاریخی و مخصوصاً شهر قصر شیرین، مرکز فروش کالاهای و اجناسی بوده است که مورد نیاز زندگی روزمره مردم بوده و بسیار ارزانتر از سایر جاها در اختیار مسافران قرار می گرفته است، ولی در طول سالهای جنگ این مزیت استان از دست رفت. در سالهای اخیر سعی شد تا برای شهر جوانرود این مزیت بازسازی گردد، ولی تأسیس بازارچه مرزی مریوان و بانه و موفقیت این دوبازارچه در واردات و فروش کالاهای مورد نیاز مسافران به صورت ارزان بر موفقیت جوانرود بسیار تأثیر گذار بود که برای بهبود وضعیت کنونی مسئولین فکر راه چاره ای باشند .

نتیجه گیری

برای دستیابی به هدف حداکثر جذب گردشگران به استان و استفاده حداکثر از پتانسیل های گردشگری در استان باید نکات زیر را مورد توجه و بررسی قرار دهیم :

- ۱) برآورد میزان تقاضای گردشگران برای اقامت شبانه در استان کرمانشاه
 - ۲) در درجه اول راه های دسترسی و وسایل دسترسی به استان و بعد به امکان تفریحی ، توریستی ، رفاهی و ...
 - ۳) امکانات رفاهی بین راهی (که در حال حاضر رشد منفی دارد)
 - ۴) وجود جاذبه شهری و مهندسی شهری و بازارهایی برای خرید سوغات، صنایع دستی و تجارت چمدانی
 - ۵) آثار و جاذبه های طبیعی، کوهستانها، رودخانه، جنگل، سراب ها و ...
- امکانات گردشگری روستایی و روستاهای گردشگری (نوجیوران ، هجیج ، شالان ، پیران و...)